

Styremøte i Finnmarkssykehuset HF

Arkivnr.:
2019/1138

Saksbehandler:
Tone Kristin Amundsen

Sted/Dato:
Hammerfest, 23.04.2019

Saksnummer 31/2019

Saksansvarlig: Eva Håheim Pedersen, administrerende direktør

Møtedato: 29. og 30. april 2019

Sak: Overordnet organisering av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF

***Ingress:** Administrerende direktør i Finnmarkssykehuset HF ønsker et organisatorisk løft av samiske helsetjenester for å ivareta likeverdige helsetjenester til den samiske befolkningen, ved at det etableres en klinikk for dette.*

Styret i Finnmarkssykehuset HF inviteres til å fatte følgende vedtak:
Styret i Finnmarkssykehuset HF gir sin tilslutning til etablering av Sámi Klinihkka.

Eva Håheim Pedersen
Administrerende direktør

Vedlegg:

1. Saksfremlegg
2. Prosjektrapport «Overordnet organisering av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF»

Sak: Overordnet organisering av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF

Saksbehandler: Tone Kristin Amundsen
Møtedato: 29. og 30. april 2019

1. Formål/Sammendrag

Formålet med denne saken er å tydeliggjøre organiseringen av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF ved å etablere en egen samisk klinikk direkte underlagt direktøren. I denne klinikken inngår deler av tjenestene innen somatikk, psykisk helsevern og rus, tolketjenesten, samisk nasjonal kompetansetjeneste og forskning og utvikling.

2. Bakgrunn

Finnmarkssykehuset HF har gjennom Oppdragsdokumentet fra Helse Nord RHF fått ansvar for å yte tjenester til personer med fast bopel eller oppholdssted i helseforetakets opptaksområde innen nærmere definerte områder. Oppdraget omfatter også ansvar for Samisk Nasjonal Kompetansetjeneste for Psykisk helsevern og rus (SANKS) som har et nasjonalt ansvar for oppgaver innen forskning, utvikling og kompetanseheving innen psykisk helsevern og rus for den samiske befolkningen i Norge. Den nasjonale funksjonen innebærer også klinisk behandling for pasienter utenfor nedslagsområdet i Finnmark. I de overordnede strategiene til Helse Nord RHF og i den inngåtte samarbeidsavtalen mellom Helse Nord RHF og Sametinget ligger det føringer på at den nasjonale funksjonen vil være et viktig og nødvendig satsingsområde for å kunne tilby den samiske befolkningen likeverdige helsetjenester.

Administrerende direktør i Finnmarkssykehuset HF ønsket ut fra dette å løfte samiske helsetjenester organisatorisk for å ivareta likeverdige helsetjenester til den samiske befolkningen. Prosjektet «Overordnet organisering av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF» ble derfor etablert.

3. Saksvurdering/analyse

Samiske pasienter har rett til likeverdige helse- og omsorgstjenester på lik linje med øvrig befolkning. Det følger av rettigheter det samiske folk har som urfolk i henhold til nasjonale lover og internasjonale konvensjoner som Norge har gitt sin tilslutning til.

Finnmarkssykehuset HF har gjennom oppdragsdokumentet ansvaret både for nasjonale og lokale tjenester til den samiske befolkningen. I dag er ikke dette tydeliggjort i den overordnede organiseringen av Finnmarkssykehuset HF. Den samiske kompetansen i foretaksledelsen er viktig for å bidra til at den samiske befolkningen får et likeverdig spesialisthelsetjenestetilbud, som er tilrettelagt samiske pasienters språklige og kulturelle bakgrunn.

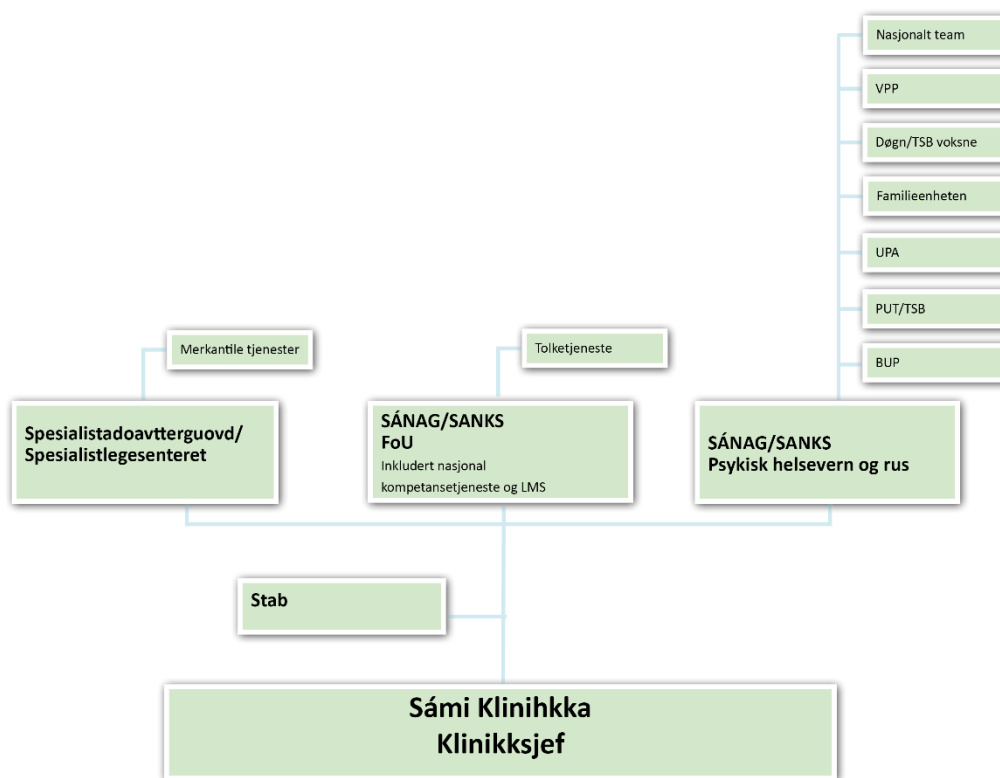
I prosjektet «Overordnet organisering av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF» er Finnmarkssykehuset HF ved administrerende direktør prosjekteier. I henhold til mandatet ble det opprettet en styringsgruppe, en prosjektgruppe og utnevnt en prosjektleder.

Prosjektgruppen har i sin oppsummering gitt følgende anbefalinger:

- Det opprettes en egen klinikk for samiske helsetjenester. Klinikken skal bestå av Spesialistlegesentret i Karasjok, SANKS, tolketjenesten og pågående LMS prosjekt.
- Det foreslås to navn:
 1. Sámi Klinihkka (ref 1)
 2. Klinihkka SÁNÁG – somatihkka, psykálaš dearvvašvuoda ja darváneapme/ Klinik SANKS – somatikk, psykisk helsevern og rus (ref 2)
- Eksisterende bemanning i spesialistlegesentret, SANKS og tolketjenesten videreføres.
- Det opprettes en ny stilling som klinikkssjef. Stab til klinikkssjef må harmoniseres i tråd med klinikkrådgivere i de andre klinikkene i Finnmarkssykehuset HF.
- Klinikken organiseres i henhold til organisasjonsmodell 4. Se kapittel «Prosjektgruppens arbeid i henhold til mandat».
- Klinikkssjefen skal etablere og utvikle den nye klinikken, til det beste for å sikre likeverdige helsetjenester til den samiske befolkningen.

Organisasjonskart

Som det fremkommer av organisasjonskartet skal klinikken bestå av Spesialistlegesentret i Karasjok, tolketjenesten, pågående LMS prosjekt somatikk/psykisk helsevern og rus, nasjonal kompetansetjeneste (SANKS) og psykisk helsevern og rus med sine enheter (DPS/Midt Finnmark/SANKS). Klinikken vil i tillegg til lokalsykehusfunksjoner/DPS funksjoner få et særskilt ansvar for å tilby og utvikle spesialtilpassede spesialisthelsetjenester til den samiske befolkningen. Klinikken organiseres som følger:

12. april 2019 10:15

Med et stort geografisk arbeidsfelt, og med mange ulike profesjoner er det spesielt viktig med et godt og formalisert samarbeid både på tvers av avdelingene i klinikken, samt med de andre klinikkene i helseforetaket.

4. Risikovurdering

Det vurderes positivt at enheter som i dag har et særskilt ansvar, god kompetanse og kunnskap om samisk språk og kultur blir samlet organisatorisk i en felles klinikk. Dette for å kunne styrke videreutviklingen av det samiske spesialisthelsetjeneste tilbudet både lokalt, regionalt og nasjonalt.

Opprettelse av klinikken vil medføre omstillingsprosesser når klinikken skal etableres. Foretaket har en godt innarbeidet omstillingsveileder som ligger til grunn for all omstilling i Finnmarkssykehuset der samarbeidet mellom arbeidsgiver, tillitsvalgte og vernetjenesten er en viktig premisse. Risikobildet for etableringen av klinikken og omstillingen vurderes derfor som lav.

5. Budsjett/finansiering

Det er avsatt midler til nyopprettet stilling som klinikkssjef. Eventuelt andre endringer i stillinger i stab til klinikkssjefen vil ivaretas innenfor klinikkens rammer.

6. Medbestemmelse og brukermedvirkning

Mandatet til prosjektet ble drøftet i informasjons- og drøftingsmøte 17. september 2018. Tillitsvalgte og brukerrepresentanter har vært deltakere i både styrings- og prosjektgruppen. Denne saken ble drøftet i informasjons- og drøftingsmøte 23. april 2019, og i FAMU samme dag.

7. Direktørens vurdering

Administrerende direktør anbefaler at det opprettes en egen samisk klinikk for å tydeliggjøre ansvaret for samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF. Det anbefales at virksomhetene innenfor somatikk/spesialistlegesenteret og psykisk helsevern og rus, DPS Midt-Finnmark/SANKS, tolketjenesten og læring og mestringssenter (LMS) inngår i den nye klinikken. Klinikken vil være nyskapende ved at somatikk og psykisk helsevern og rus integreres i en klinikk. Etableringen av klinikken innebærer at det må utvikles samarbeidsavtaler mellom klinikkene i Finnmarkssykehuset HF slik at det sikres gode pasientforløp og samarbeid om ressurser på tvers av klinikkene.

Prosjektgruppen hadde to navneforslag på klinikken. Etter drøftinger i styringsgruppen forslår administrerende direktør at klinikken benevnes **Sámi Klinihkka**.

Prosjektgruppen har foreslått dette navnet for å understreke at dette er en klinikk som skal ha fokus på samiske helsetjenester og som dekker hele tilbudet innenfor somatikk og psykisk helsevern og rus. SÁNÁG/SANKS navnet beholdes på avdelingsnivå for å ivareta dette navnet som er et godt integrert navn blant samarbeidspartnere regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Vedlegg

1. Prosjektrapport «*Overordnet organisering av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF*»

PROSJEKTRAPPORT

Overordnet organisering av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF

Likeverdige helsetjenester til den samiske befolkningen

Utarbeidet av: Tone Amundsen	Godkjent av: Administrerende direktør Eva Håheim Pedersen	Dato og signatur:	Prosjektnummer 180042
--	---	--------------------------	--

Innhold

1. Sammen drag og prosjektgruppens anbefalinger	3
2. Innledning.....	4
3. Bakgrunn.....	4
4. Mandat	5
4.1 Organisering og ansvar	5
4.2 Styringsgruppe.....	5
5. Føringer og aktuelle dokumenter.....	6
6. Beskrivelse av spesialisthelsetjenestene som inngår i mandatet slik de er i dag.....	6
6.1 SANKS.....	6
6.2 Spesialistlegesenteret	7
6.3 Tolketjenesten.....	8
6.4 Pågående LMS prosjekt.....	8
7. Prosjektgruppens sammensetning og møter	8
8. Prosjektgruppens arbeid i henhold til mandat	9
9. Forslag til endelig organisasjonskart	12
9.1 Navneforslag 1	13
9.2 Navneforslag 2	14
10. Samhandling mellom avdelingene internt i klinikken, i Finnmarkssykehuset HF, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.....	15
11. Avslutning.....	16
12. Vedlegg.....	17
12.1 Vedlegg 1: Eksempel på klinikkorganisering Klinikker psykisk helsevern og rus, Klinikker Kirkenes og Klinikker Prehospitaltjenester	17
12.2 Vedlegg 2: Organisasjonskartet for Finnmarkssykehuset HF etter at klinikken er etablert	19

1. Sammendrag og prosjektgruppens anbefalinger

Formålet med prosjektet «Overordnet organisering av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF» er å tydeliggjøre organiseringen av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF. I henhold til mandatet skal det utarbeides en utredning som skal vurdere og foreslå en overordnet organiseringen av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF, der deler av tjenestene innen somatikk, psykisk helsevern og rus, kompetansefunksjoner og forskning og utvikling skal inngå i en egen klinikk direkte underlagt direktøren. Det skal også utredes og foreslå egnede navn på klinikken som skal ivareta samiske helsetjenester. Dette for å sikre at den samiske pasient får likeverdig spesialisthelsetjenester og god tilgjengelighet på tvers av geografiske, språklige og kulturelle skillelinjer. Prosjektgruppen vil understreke at overordnet organisering av samiske helsetjenester, ikke betyr at dette bare er et tilbud til samiske pasienter. Dette vil være med å styrke spesialisthelsetjenester til den samiske befolkningen, som også vil bety en styrking av spesialisttjeneste tilbudet til hele befolkningen.

Anbefalinger fra prosjektgruppen:

- Det opprettes en egen klinikk.
- Det foreslås to navn (se forklaring i rapporten):
 1. Sámi Klinihkka (ref 1)
 2. Klinihkka SÁNÁG – somatihkka, psykálaš dearvvašvuodá ja darváneapme/
Klinikk SANKS – somatikk, psykisk helsevern og rus (ref 2)
- Klinikken skal bestå av Spesialistlegesenteret i Karasjok, SANKS, tolketjenesten og pågående LMS prosjekt.
- Eksisterende bemanning i spesialistlegesenteret, SANKS og tolketjenesten videreføres.
- Det opprettes en ny stilling som klinikkssjef. Stab til klinikkssjef må harmoniseres i tråd med klinikkrådgivere i de andre klinikkene til Finnmarkssykehuset HF.
- Klinikken organiseres i henhold til foreslått modell 4. Se kapittel «Prosjektgruppens arbeid i henhold til mandat».
- Klinikkssjefen skal etablere og utvikle den nye klinikken, til det beste for å sikre likeverdige helsetjenester til den samiske befolkningen.

2. Innledning

Prosjektgruppen legger med dette frem rapport med anbefalinger og konklusjoner vedrørende prosjektet «Overordnet organisering av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF».

Prosjektet handler om å synliggjøre og løfte frem Finnmarkssykehuset HF's særlige *ansvar* for de samiske helsetjenestene organisatorisk.

Prosjektgruppens mandat har vært å vurdere og foreslå en overordnet organiseringen av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF som en egen klinikk direkte underlagt administrerende direktør. Det skal også utredes og foreslås egnede navn på klinikken som skal ivareta samiske helsetjenester.

3. Bakgrunn

Nasjonale myndigheter har det overordnede ansvaret for likeverdige helsetjenester til den samiske befolkningen. Helse Nord RHF har sørge for ansvaret for tjenester til befolkningen som er bosatt eller oppholder seg i Nord-Norge. Dette inkluderer også de særlige forhold som må ivaretas for den samiske befolkning. Helse- og omsorgsdepartementet har gitt Helse Nord RHF et særlig ansvar for strategisk utvikling av spesialisthelsetjenester til den samiske befolkningen. I Oppdragsdokumentene for 2016 er Helse Nord RHF's ansvar tydeliggjort:

«Regjeringen vil skape pasientens helsetjeneste. I møtet med helsetjenesten skal hver enkelt pasient oppleve respekt og åpenhet, få delta i beslutningene om egen behandling og hvordan den skal gjennomføres. Det skal brukes kvalifiserte tolker ved behov. Samiske pasienters rett og behov for tilrettelagte tjenester må etterspørres og synliggjøres fra planleggingsfasen, gjennom utredningsfasen, og når beslutninger tas. Helse Nord RHF skal ivareta strategisk videreutvikling av spesialisthelsetjenester til den samiske befolkningen.»

Finnmarkssykehuset HF har gjennom Oppdragsdokumentet fra Helse Nord RHF fått ansvar for å yte tjenester til personer med fast bopel eller oppholdssted i helseforetakets opptaksområde innen nærmere definerte områder. Oppdraget omfatter også ansvar for Samisk Nasjonal Kompetansetjeneste for Psykisk helse og rus (SANKS) som har et nasjonalt ansvar for oppgaver innen forskning, utvikling og kompetanseheving innen psykisk helsetjeneste for den samiske befolkningen i Norge. Den nasjonale funksjonen innebærer også klinisk behandling for pasienter utenfor nedslagsområdet i Finnmark, og hele landet. I de overordnende strategiene til Helse Nord RHF og inngått samarbeidsavtale med Sametinget ligger det føringer på at den nasjonale funksjonen vil være et viktig og nødvendig satsingsområde for å kunne tilby den samiske befolkningen likeverdige helsetjenester.

Administrerende direktør i Finnmarkssykehuset HF ønsket ut fra dette å løfte samiske helsetjenester organisatorisk for å ivareta likeverdige helsetjenester til den samiske befolkningen. Det ble opprettet et prosjekt «Overordnet organisering av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF.» Prosjekteier er Finnmarkssykehuset HF ved administrerende direktør. I henhold til mandatet ble det opprettet en styringsgruppe, en prosjektgruppe og utnevnt en prosjektleder.

4. Mandat

Det er utarbeidet et mandat av administrerende direktør med utgangspunkt i at samiske pasienter har rett til likeverdige helse- og omsorgstjenester på lik linje med øvrig befolkning. Det følger av rettigheter det samiske folk har som urfolk i henhold til nasjonale lover og internasjonale konvensjoner som Norge har gitt sin tilslutning til.

Finnmarkssykehuset HF har gjennom oppdragsdokumentet ansvaret både for nasjonale og lokale tjenester til den samiske befolkningen. I dag er ikke dette tydeliggjort i den overordnede organiseringen av Finnmarkssykehuset HF og den samiske kompetansen er ikke en del av foretaksleden i Finnmarkssykehuset HF. Denne kompetansen i foretaksledelsen er viktig for å bidra til at den samiske befolkningen får et likeverdig spesialisthelsetjenestetilbud, som er tilrettelagt samiske pasienters språklige og kulturelle bakgrunn.

Formålet med utredningen er å tydeliggjøre organiseringen av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF. Utredningen skal vurdere og foreslå en overordnet organisering av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF, der deler av tjenestene innen somatikk, psykisk helsevern og rus, kompetansefunksjoner og forskning og utvikling skal inngå i en egen klinikk direkte underlagt direktøren. Det skal også utredes og foreslå egnede navn på klinikken som skal ivareta samiske helsetjenester.

4.1 Organisering og ansvar

Prosjekteier er Finnmarkssykehuset HF ved administrerende direktør. Det opprettes styringsgruppe, prosjektgruppe og prosjektstøtte.

Finnmarkssykehuset HF (administrerende direktør) er prosjekteier og har ansvar for:

- Godkjenne mandatet og omfang
- Oppnevne styringsgruppens medlemmer
- Utnevne prosjektleder
- Utnevne prosjektstøtte
- Lede styringsgruppen
- Samarbeid og involvering med Sametinget

4.2 Styringsgruppe

Eva Håheim Pedersen, administrerende direktør (leder)

Inger Lise Balandin, klinikkssjef psykisk helsevern og rus

Vivi Brenden Beck, klinikkssjef klinikk Hammerfest (frem til 30.11.18)

Ingeborg Eliassen, fungerende klinikkssjef Hammerfest (fra 01.12.18- 06.01.19). Fra (07.01.2019) avdelingsleder Hammerfest sykehus

Harald Sunde, medisinsk fagsjef

Lena Nielsen, HR-sjef

Gunn Kristin Heatta, leder DPS Midt-Finnmark/SANKS

Kicki Eriksson Nyttun, foretakstillitsvalgt Norsk Sykepleierforbund

Reidar Varsi, brukerrepresentant

Beate Juliussen, administrasjonssjef (prosjektstøtte/sekretær)

Tone Kristin Amundsen er utnevnt som prosjektleder av

administrerende direktør og deltar også i styringsgruppemøtene.

5. Føringer og aktuelle dokumenter

I arbeidet med utredningen har det vært sett på tidligere rapporter, mandater og planer:

- Mandat for overordnet organisering av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF (2018)
- Mandat til prosjektet «Gruppebasert pasient og pårørende opplæring- et tverrfaglig LMS-tilbud ved samisk helsepark (2018)
- Mandat til prosjektet «Merkantile tjenester i Samisk Helsepark» (2018)
- Strategisk utviklingsplan (SU) for Finnmarkssykehuset HF 2015-2030
- Nasjonal helse og sykehusplan (2016-2019)
- Mandat for strategisk videreutvikling av spesialisthelsetjenester til den samiske befolkningen (2018)
- NOU 2016:18 Hjertespråket
- Overordnet organisering av spesialisthelsetjenesten til den samiske befolkningen i Norge. Utredning på oppdrag fra Samisk legeförening (2016)
- Rapport fra arbeidsgruppe Samisk helsepark (2015)
- Prosjektrapport fra arbeidsgruppe Samisk helsepark (2013)

6. Beskrivelse av spesialisthelsetjenestene som inngår i mandatet slik de er i dag

6.1 SANKS

Samisk nasjonal kompetansetjeneste – psykisk helsevern og rus ([SANKS](#)) er spesialisthelsetjeneste som tilbyr utredning og behandling innenfor psykisk helse- og rusvern for alle. SANKS har i tillegg nasjonale kompetansefunksjoner og skal bidra til utvikling av helsetjenestene til den samiske befolkningen i hele landet. SANKS er organisert under klinikk psykisk helsevern og rus med en avdelingsleder. Avdelingsleder har linje til klinikkjef.

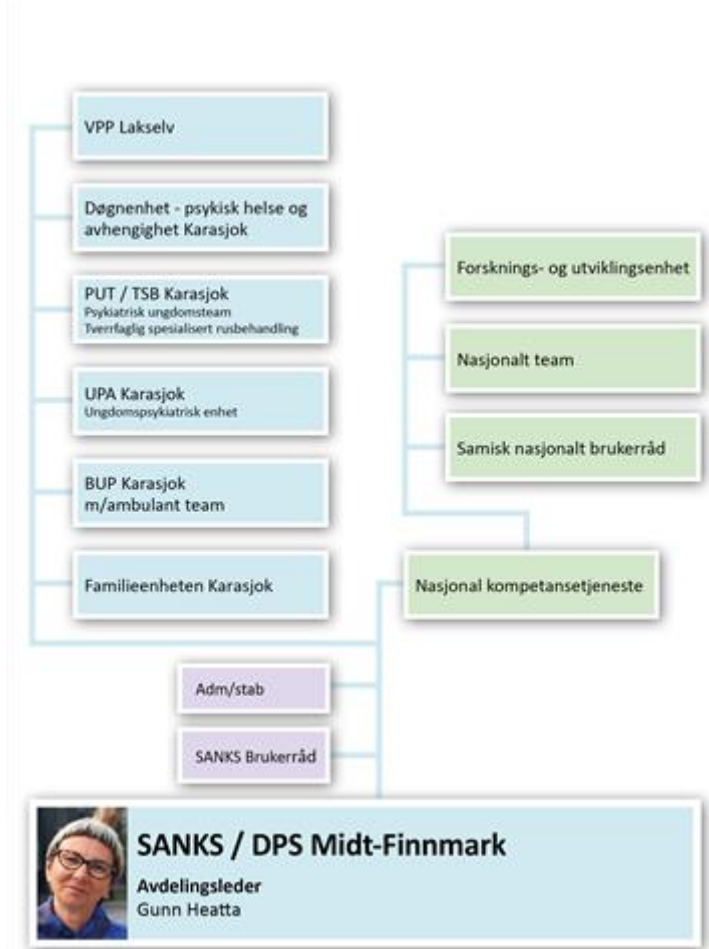
Hovedmålet til SANKS er å nå ut til pasienter, pårørende, fagpersoner, samarbeidspartnere og allmenheten i alle helseregioner med kunnskap om samisk psykisk helsevern og rusarbeid. Hovedoppgavene er å videreutvikle kliniske tjenester, fremme og drive forskning og utviklingsarbeid, tilby spesialistutdanninger, praksisplasser og hospitering, samt tilby undervisning og veiledning.

SANKS er organisert i 6 kliniske enheter som er lokalisert i Karasjok og Lakselv. SANKS sin enhet for forskning og utvikling (FoU) koordinerer og ivaretar den nasjonale kompetansetjenestefunksjonen.

SANKS har et nasjonalt team med kontor i Oslo, Snåsa, Røros, Tysfjord og Narvik. De skal være med på å fremme et likeverdig og kulturelt tilpasset behandlingstilbud for samer i hele landet.

Som nasjonal kompetansetjeneste har SANKS et eget brukerråd for å sikre brukermedvirkning. Brukerådets mandat og formål er å arbeide for at brukere har mulighet

til å påvirke i beslutninger som har betydning for tilbud og tjenester som gis av SANKS.

6.2 Spesialistlegesenteret

Spesialistadoavtterguovddaš/Spesialistlegesenteret (SD) ble etablert i februar 1987 med målsetning om å yte og utvikle spesialisttilbud innen somatikken til befolkningen i Finnmark, med særlig ansvar for den samiske befolkningen. Samisk språk og kulturkompetanse er et viktig fundament i tilbudet. Etter vedtak i klinikk Hammerfest våren 2018 vil Spesialistadoavtterguovddaš/Spesialistlegesenteret, på samme måte som Alta nærsykehus, fra midten av mars 2019 være organisert som en egen avdeling med avdelingsleder på ledernivå 3 som rapporterer til kliniksjeff klinikk Hammerfest. Avdelingsleder blir en del av ledergruppen i klinikk Hammerfest. All behandling baserer seg på poliklinisk virksomhet samt dagbehandling. Hoved nedslagsfeltet for SD er de samiske kjernekommunene i Finnmark; Nesseby, Tana, Karasjok, Kautokeino, Porsanger og Lebesby, men tar inn pasienter fra hele fylket. Pr. i dag har senteret følgende faste tilbud: hudspesialist, indremedisiner (hjerne/tarm/mage) og høresentral med audiograf. Ambulerende spesialiteter er øre-nese-hals spesialist, revmatolog, gynekolog, barnelege, lungelege og radiograf.

6.3 Tolketjenesten

Tolketjenesten er organisert under klinikk Hammerfest med en enhetsleder, 1 dagtolk ved klinikk Hammerfest og 6 fjerntolker som jobber hjemmefra. Tjenesten har i tillegg en rammeavtale med en ansatt. Enhetslederen har linje til klinikksjefen. Tolketjenesten har en styringsgruppe bestående av alle klinikksjefene ved Finnmarkssykehuset HF, foretakstillitsvalgt, brukerrepresentant og enhetsleder. Styringsgruppen møtes to ganger i året.

6.4 Pågående LMS prosjekt

Pr i dag er det et LMS-tilbud i Spesialistadoavtterguovddaš/Spesialistlegesenteret (SD) i Karasjok. På oppdrag fra administrerende direktør ble det i mai 2018 gitt et mandat for et LMS-tilbud for Sámi dearvvašvuođa Siida - Samisk Helsepark (SHP) hvor kompetanse fra psykisk helsevern og rus og somatikk skal samordnes når det vil være det beste og riktige for pasienten og de pårørende. LMS-tilbudene i Samisk Helsepark er med sin språklige og kulturelle forankring i det samiske, enestående nasjonalt i forhold til den samiske befolkningen. Mandatet åpner derfor for at gruppen også drøfter hvordan LMS-tilbudene i Samisk Helsepark kan innta og fylle en nasjonal funksjon. Prosjektet skal være ferdig våren 2019 og ledes av prosjektleder for organisasjonsutvikling Sámi dearvvašvuođa Siida - Samisk Helsepark.

7. Prosjektgruppens sammensetning og møter

Prosjektgruppen har hatt følgende sammensetning:

Tone Kristin Amundsen, samisk rådgiver Helse Nord RHF (leder)

Tonje Samuelsen, psykologspesialist VPP, DPS-Midt Finnmark/SANKS

May Helen Schanche, enhetsleder PUT/TSB poliklinikk, DPS-Midt Finnmark/SANKS

Frøydis Nystad Nilsen, overlege/enhetsleder BUP, DPS-Midt Finnmark/SANKS

Renate Jakobssen, avdelingsleder, klinikk Hammerfest

Knut Johnsen, overlege, spesialistlegesenteret i Karasjok, klinikk Hammerfest

Tone Merethe Haugli, Norsk sykepleierforbund

Majjen Eira, Restakademikerne (var med på de to første møtene, gikk ut av gruppen da hun sluttet på SANKS)

Marit Rakfjord, Delta (tok over etter Majjen Eira, var med på de to siste møtene)

Tommen Hermo, brukerrepresentant

Beate Juliussen, administrasjonssjef (prosjektstøtte/sekretær)

Prosjektgruppen har hatt følgende møter:

8. November kl.12.00 – 9. november 2018 kl. 10.30 i Alta

26. November kl. 12.00- 27. november 2018 kl. 12.00 i Karasjok

05. Februar kl. 12.00- 06. Februar 2019 kl. 12.00 i Karasjok

29. Mars 2019 09.00-15.00 i Tromsø

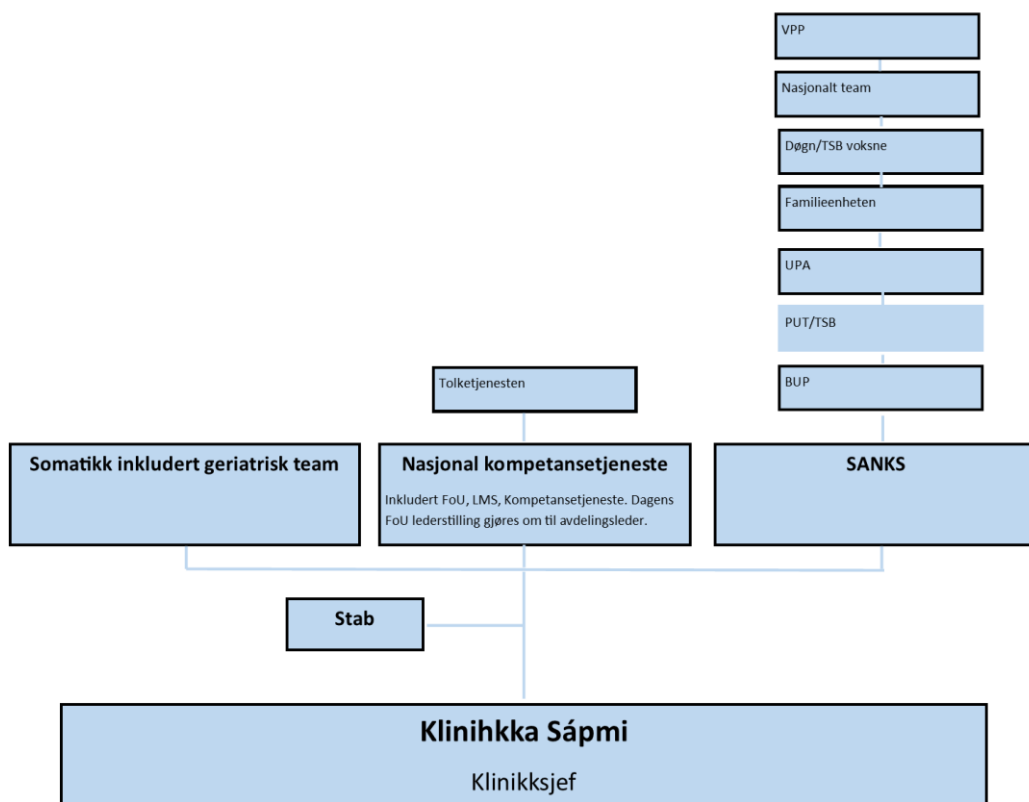
8. Prosjektgruppens arbeid i henhold til mandat

Prosjektgruppen brukte første møte til å sette seg inn i mandatet og formålet til prosjektet «Overordnet organisering av samiske helsetjenester i Finnmarkssykehuset HF»

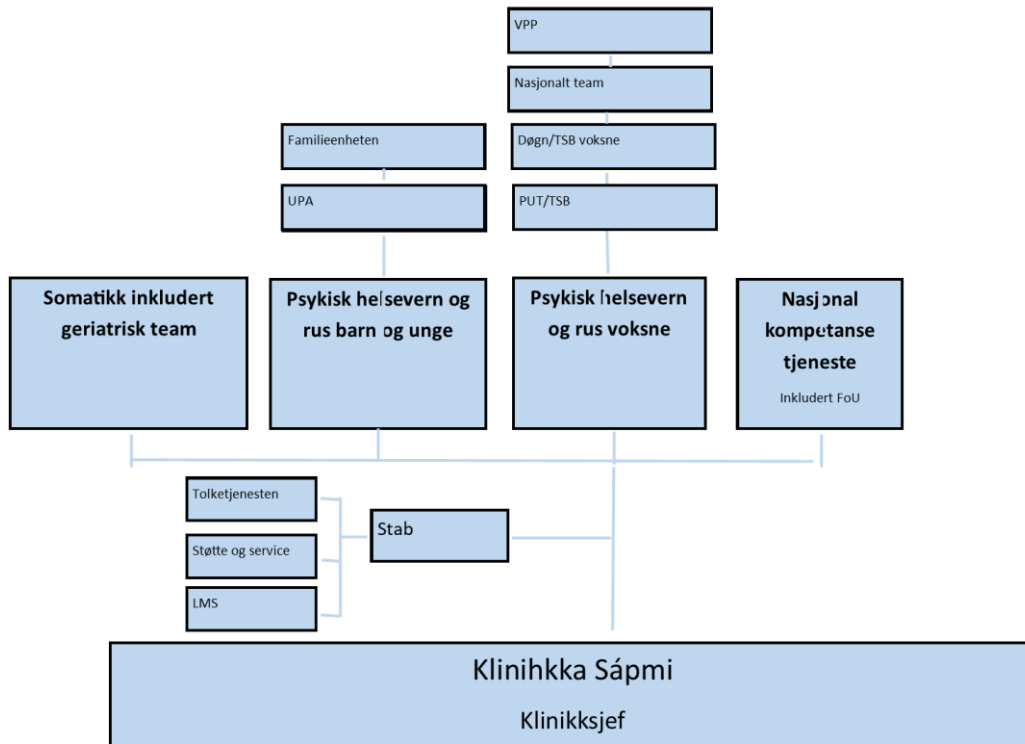
Prosjektgruppen mente det var naturlig at DPS midt/SANKS, spesialistlegesenteret i Karasjok og tolketjenesten skulle inngå i en ny samisk klinikk. Forslag på organisasjonskart ble drøftet og diskutert ut fra en slik sammensetning. Det ble også utarbeidet forskjellige skisser til organisasjonskart av den nye klinikken. I henhold til mandatet drøftet gruppen forskjellige navn til den nye klinikken.

Andre møte ble brukt til å drøfte og tegne flere organisasjonskart til den nye klinikken med arbeidstittel Klinihkka Sápmi. Gruppen hadde ulike oppfatninger av hvilke organisasjonskart som vil være den beste løsningen for klinikken, og det ble besluttet at fire ulike varianter skulle legges frem for styringsgruppen i prosjektet. Se organisasjonskart 2,3,4 og 6. Det var enighet i gruppen at det var svært viktig at det velges en modell som har utviklingspotensial og som er godt faglig forankret. Klinikken vil få en unik kunnskap og kompetanse om samisk språk og kultur, noe som vil ha et utviklingspotensial lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

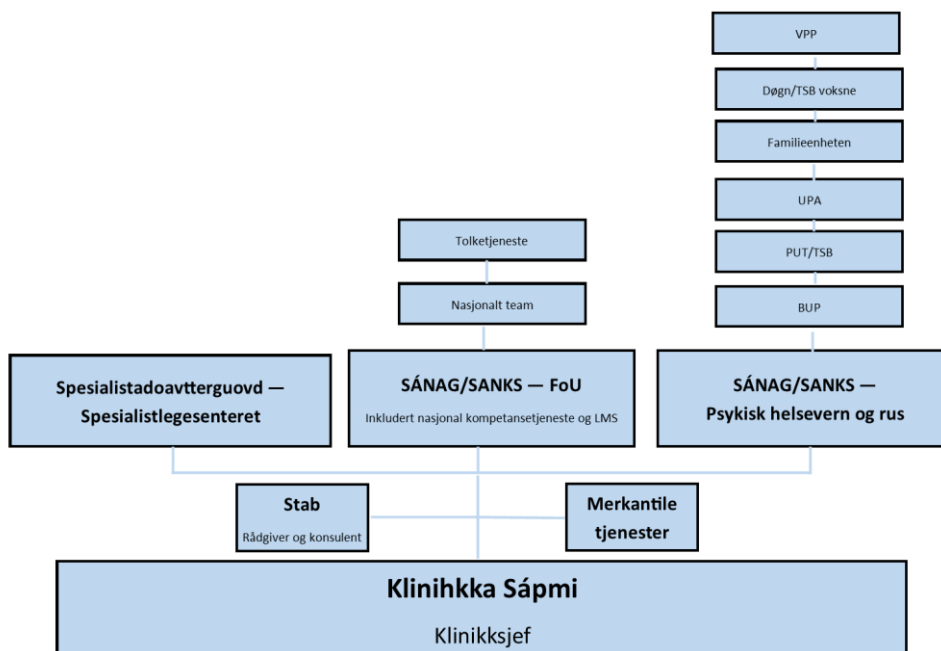
Organisasjonskart 2:

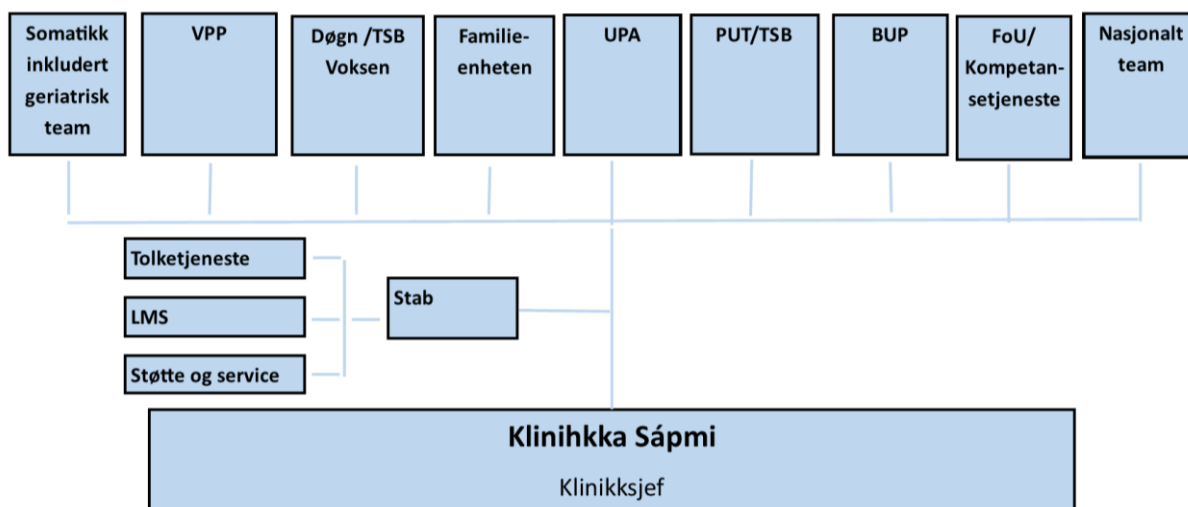
Organisasjonskart 3:

Organisasjonskart 4:

Organisasjonskart 6:

I styringsgruppemøte 12. desember 2018 ble det besluttet at prosjektgruppen skulle jobbe videre med organisasjonskart nummer 4. Dette med begrunnelse i at modellen skulle følge lederstruktur i tråd med vedtatt organisering i Finnmarkssykehuset HF (vedlegg 1: klinikkorganisering Klinikk psykisk helsevern og rus, Klinikk Prehospitale tjenester og Klinikk Kirkenes).

I gruppens tredje møte ble det jobbet intensivt med modell 4. Det var flere i prosjektgruppen som mente at en flat struktur var den riktige modellen for en samisk klinikk da dette er en modell som SANKS har brukt med god erfaring, men forholdt seg til styringsgruppen vedtak og jobbet videre med modell 4.

Ut fra drøftinger og diskusjoner ble det utarbeidet et forslag på organisasjonskart med utgangspunkt i modell 4.

9. Forslag til endelig organisasjonskart

Prosjektgruppens forslag til organisasjonskart innebærer at klinikken skal bestå av tre avdelinger, se spesifisert nedenfor.

Spesialistlegesentret vil være en egen avdeling. Prosjektgruppen foreslår at de merkantile tjenestene legges inn som en egen enhet med egen enhetsleder inn under spesialistlegesenteret. De merkantile tjenestene vil bistå hele klinikken. Det pågår et organisasjonsutviklingsprosjekt med sikte på samordning og optimalisering av faglig og administrativ drift. Dette prosjektet er ikke avsluttet og vil ha betydning for hvordan merkantile tjenester bør organiseres i den nye klinikken.

Avdelingen FoU inneholder nasjonale kompetansetjenester og lærings- og mestringsfunksjon (LMS). Når det gjelder LMS foregår det et prosjekt i Finnmarkssykehuset HF som går ut på «Gruppebasert pasient og pårørendeopplæring - et tverrfaglig LMS tilbud ved samisk helsepark». Dette prosjektet er ikke avsluttet, men tilbudet foreslås å bli etablert i den nye klinikken under avdeling FoU direkte underlagt avdelingsleder. Dagens tolketjeneste er underlagt klinikk Hammerfest og har en egen enhetsleder. Tolketjenesten foreslås organisatorisk plassert i klinikken, som en egen enhet underlagt avdeling FoU.

Psykisk helsevern og rus blir en egen avdeling som omfatter enhetene VPP, Døgn/TSB voksne, familieenheten, UPA, PUT/TSB, BUP og nasjonalt team. Dette blir den største avdelingen med flest ansatte i klinikken. Nasjonalt team er i dag underlagt avdelingsleder for SANKS uten egen enhetsleder, men med en egen koordinator. Prosjektgruppen foreslår at nasjonalt team omgjøres til en egen enhet og at koordinator stillingen omgjøres til enhetsleder. Nasjonalt team skal ligge under avdeling Psykisk helsevern og rus fordi de har stor klinisk virksomhet i tillegg til kompetansefunksjoner og det er derfor mest hensiktsmessig med tanke på faglig forsvarlighet.

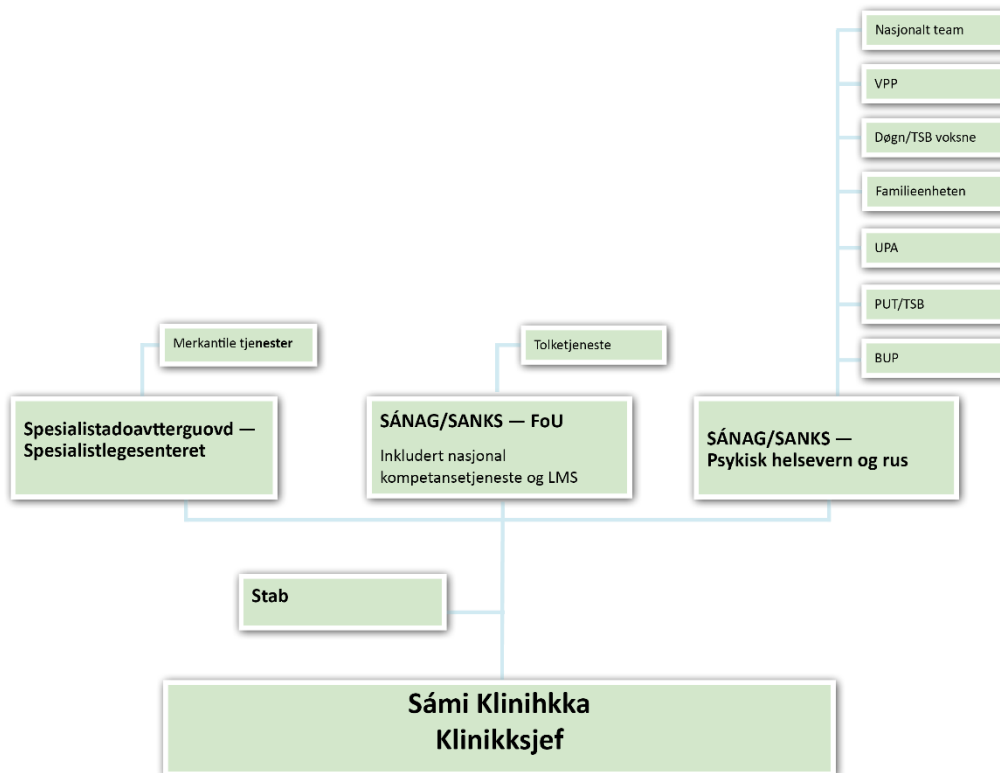
Stab til klinikk sjef må harmoniseres i tråd med klinikk rådgivere i de andre klinikkene til Finnmarkssykehuset HF.

Ny klinikk sjef ansettes og får ansvaret for å etablere og utvikle den nye klinikken, til det beste for likeverdige helsetjenester for den samiske befolkningen.

Prosjektgruppen har to forslag til navn på den nye klinikken. For begge forslagene presiseres det at SÁNÁG /SANKS navnet består fordi dette er godt innarbeidet, også internasjonalt. Det presiseres også at en klinikk med fokus på samiske helsetjenester ikke betyr at det kun skal gis et tilbud til samiske pasienter.

9.1 Navneforslag 1

Sámi Klinihkka. Gruppen har valgt et samisk navn for å understreke at dette er en klinikk som skal ha fokus på samiske helsetjenester og at klinikken er nyskapende ved at somatikk, rus og psykiatri integreres i en klinikk. Navnet er kort og enkelt å utale. Prosjektgruppen er av den oppfatning av at dette også er et navn som kan forstås på alle språk. I dette forslaget består SÁNÁG/SANKS navnet på avdelingene SÁNÁG/SANKS – FoU og SÁNÁG/SANKS – Psykisk helsevern og rus.

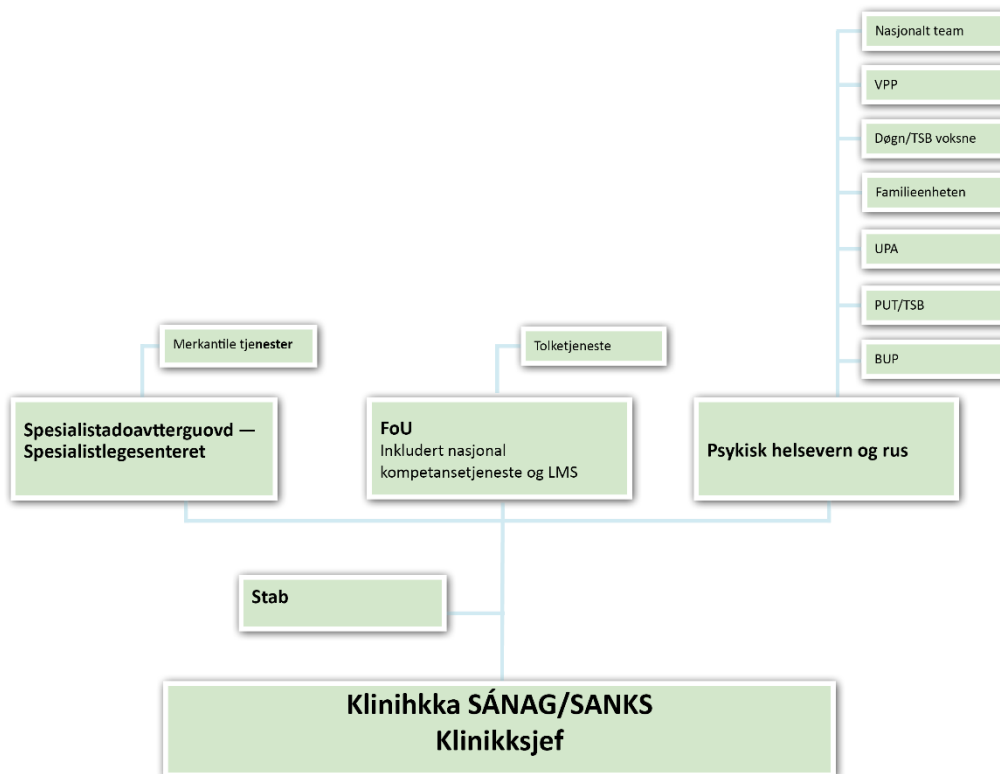

L. april 2019 9:00

9.2 Navneforslag 2

Klinihkka SÁNÁG – somatihkka, psykálaš dearvvašvuođa ja darváneapme/ Klinik SANKS – somatikk, psykisk helsevern og rus. SÁNÁG/SANKS er et etablert navn lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Det er derfor viktig å få dette frem i klinikknavnet. I navnet kommer det også frem at somatikk, psykiatri og rus integreres i en klinikk.

Prosjektgruppen har basert sitt arbeid på drøftelser og kompetanse i gruppen, tidligere utredninger og relevante dokumenter.

1. april 2019 9:00

10. Samhandling mellom avdelingene internt i klinikken, i Finnmarkssykehuset HF, regionalt, nasjonalt og internasjonalt

Klinikken har et særskilt ansvar for å tilby og utvikle spesialtilpassede spesialist helsetjenester til den samiske befolkningen. Klinikken vil ha integrerte tjenester innen somatikk, rus og psykisk helse. I tillegg vil klinikken inneholde nasjonale kompetansetjenester, lærings- og mestringstjenester, geriatri og samisk tolketjeneste.

SÁNÁG/SANKS, som har sitt hovedsete i Karasjok, er pr. i dag organisert under «Klinikk psykisk helsevern og rus» i Finnmarkssykehuset HF, som ett av tre distrikts psykiatriske sentra (DPS) og med eget budsjett. SÁNÁG/SANKS / DPS-Midt-Finnmark har som sitt primære opptaksområde kommunene i Midt-Finnmark, men gir også tilbud til samiske pasienter i resten av landet og mottar pasienter fra våre naboland Sverige og Finland gjennom egne samarbeidsavtaler.

Spesialistlegesenteret i Karasjok tar imot pasienter fra hele Finnmark fylke, men primært fra kommunene i Midt-Finnmark. Det kan også ta imot samiske pasienter fra andre deler av landet og fra nabolandene. Spesialistlegesenteret er i dag organisert under klinikk Hammerfest og har stedlig leder. Stedlig leder er en del av ledergruppen i klinikk Hammerfest. De faste spesialistene ved Spesialistadoavtterguovddaš/Spesialistlegesenteret ambulerer også til Alta, Hammerfest og Kirkenes.

Tolketjenesten er i dag organisert under klinikk Hammerfest. I dag gir tolketjenesten et tilbud på dag, ettermiddag og kveld til Finnmarkssykehuset HF. I henhold til oppdragsdokumentet fra Helse Nord RHF (2019) skal samisk tolketjeneste utvides til hele Helse Nord i løpet av 2019 og i samarbeid med de andre helseforetakene styrke informasjon om ordningen. I «NOU: hjertespråket» har utvalget understreket behovet for å videreutvikle en tolketjeneste som er tilgjengelig for tjenesteytere over hele landet og på alle samiske språk, og som kan benyttes i kontakt med offentlige myndigheter i helse- og omsorgssektoren.

Med et så stort geografisk arbeidsfelt, og med så mange ulike profesjoner er det spesielt viktig at klinikken har god samhandling internt, i helseforetaket, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Klinikken må benytte seg av felles ressurser, kunnskap og kompetanse på tvers av avdelingene i klinikken. Tidligere inngåtte samarbeidsavtaler på regionalt, nasjonalt og internasjonalt nivå må revideres og tilpasses klinikken. Nye avtaler som også innbefatter samisk tolketjeneste må utarbeides på alle nivå når klinikken er etablert, for å oppnå en god samhandling til det beste for likeverdige helsetjenester. Klinikken må jobbe i henhold til avtalen som Sametinget og Helse Nord RHF har inngått.

11. Avslutning

Prosjektgruppen har nå ferdigstilt sitt arbeid i henhold til mandat og viser til kapittel 1, sammendrag og prosjektgruppens anbefaling. Prosjektrapporten vil bli overlevert til administrerende direktør i Finnmarkssykehuset HF etter møte 29. Mars 2019.

12. Vedlegg

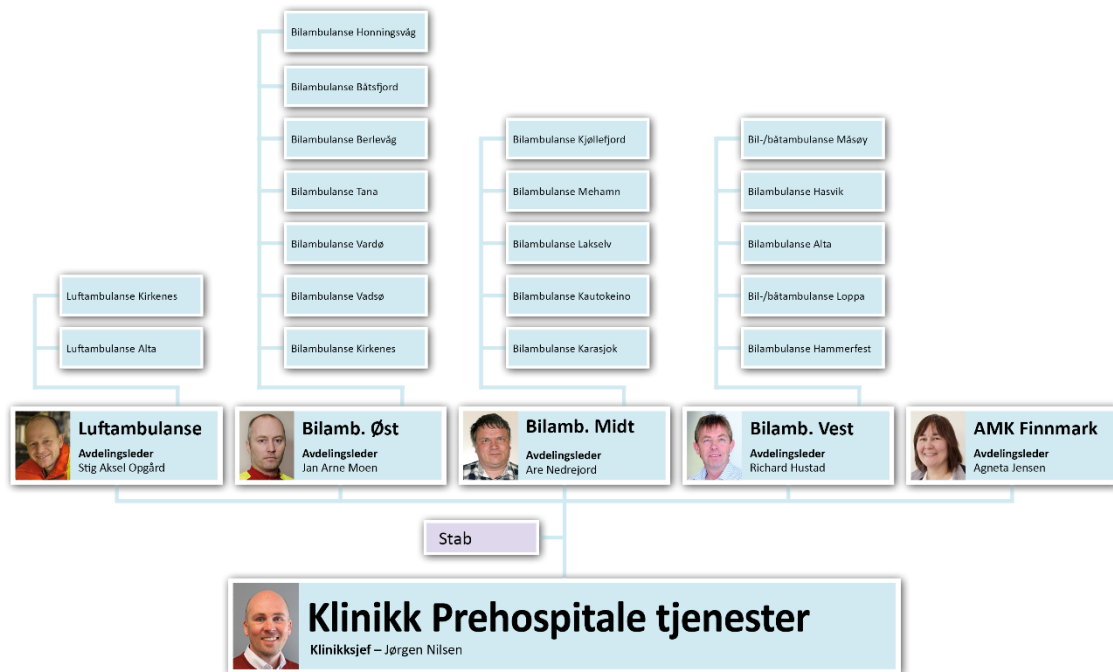
12.1 Vedlegg 1: Eksempel på klinikkorganisering Klinikk psykisk helsevern og rus, Klinikk Kirkenes og Klinikk Prehospitale tjenester

22. mars 2019 13:23

4. mars 2019 9:44

12.2 Vedlegg 2: Organisasjonskartet for Finnmarkssykehuset HF etter at klinikken er etablert

